H.WESTER

KITAB MIDRAS JANG DALAM
NJA ADA TERSIMPAN...

Кр. 289 020

0010-66452760
0125-36289

XXXII
45

KITÂB MÎDRAS

Jaṅg dâlam ... 'aḏa tersimpan

BAB̄ARAP̄A FATSAL JANG PENDEKH

DÁN BERGÛNA,

'âkan

DEBATJÂKAN.

Terkâraṅg dâlam bahâsa Wolandâwij,

Gûna segala 'Ânakhp Mîdras,

'AWLEH

Tuw̄an Pemarentah Mîdras

H. Wester.

dán

Tersâlin kapaḏa bahâsa Malâjuw

'AWLEH

R. le Bruyn.

Surôhan ... il di-pûlaw Tîmor.

TERTARÂ DI-BATÂWIJAH,

DI-PAT̄ARÂ'AN KARADJÂ'AN.

1829.

BAT. GENOOTSCHAP VAN K.EN W.

'Apabîlah 'adâlah 'âku ka''ânakh, maka seperti ka''ânakh 'âku berkatâlah, seperti ka''ânakh 'âku berbudîlah, seperti ka''ânakh 'âku berbicarâlah.

Pawlus, 1. Kor. XIII. 11.

DJBÂTJA.

Kâmij 'adā hîdop dâlam sawâtu wakhtu, padā jang mâna hampir sakalijen 'awrang 'ada bakardja sâmap 'âkan menjempornâkan, mâkin lâma mâkin lebèh, pang''adjâran mîdras, jang hâros dàn jang bergûna 'îtū.

Didâlam segalā mîdras Malâjuw sâdja 'adā kûrang kitâbp jang bâjik dàn bergûna menûrut sakhal dàn lhikmet segalā 'ânakhp. Tetâpi kâmij hârap bahuwā 'îtu 'âkan djâdi lebèh bâjik pada wakhtu jang dâtang, sebab kâmij melîhat bahuwā parentah besàr Wolandâwij 'adā bertjinta dirînja 'âkan lhâl segala mîdrasp; dàn segalā Tuwānp pemāntah pang''adjâran 'îtu lâgi berbowāt segala sasawâtu jang dâlam kawasânja 'âkan bertambahp kan pang''adjâran 'îtu di-segalā pûlawp dàn negerìjp.

Derī kârana pertjintâ'anku 'âkan lhâl mîdras dàn derī kârana peng''asêhanku kapada segalā 'ânakhp mîdras Malâjuw sudah kusâlin derī dâlam bahâsa Wolandâwij kitâb jang bergûna 'îni, jang bejta lâgi sudah m[illegible]ubahkan pada bârang tampat.

Bejta l[illegible]p p[illegible]wā segalā bâpa 'îbuw, gûruwp dàn mûridp 'âkan menjambot kitâb 'îni dengan peng''asêhan dàn sjukûr, dàn bahuwā 'îtu 'âkan melakûkan bânjakh pergunâ''an.

Kûpang di-Tîmor besàr, Tâhon 1828.

R. Le BRUIJN.

KAPA[illegible]

Segalā 'Ânakhp jang nanti membâtja Kitâb 'îni.

Hej 'Ânakhp jang kekâseh! Hâros kâmu dengan râdjinp membâtja didâlam kitâb 'îni.

DJikalaw 'ada bârang perkâra dâlamnja 'îtu, jang tijâda kâmu meng''arti pada sabantar djûga, maka bâjiklah kâmu minta kapada gûruw, sopâja 'ija djûga meng''artîkan 'îtu padâmu.

Manakâla kâmu 'âdjar kenàl segalā pang''adjâran, jang tersimpan didâlam kitâb 'îni, maka kâmu nanti djâdi bîdjakh; dàn manakâla kâmu lâgi menûrut dàn mendjondjong segalā pang''adjâran 'îni, maka kâmu nanti djâdi tsâlelh.

Hendakhlah kâmu meng''âdjar dengan râdjinp! Berîlah kâmu hormat kapada 'ibuw bâpa dàn kapada gûruwp kâmu! Meng''asehîlah 'âkan segalā tâmanmu! Lalûlah deri pada djâhat, dàn berbowatlah jang bâjik! Maka dengikijen kâmu 'âkan ber''awleh nikmet sâma 'Allah [illegible]ng''asêhan 'Elmesêlh dàn karidlâ''an segalā [illegible]ng tsâlelh pada saganàp mâsa kahidôpanmu.

BÂ-

BÂRANG FATSAL JANG PENDEKH DÂN BERGÛNA, 'âkan

DEBATJÁKAN.

FATSAL JANG PERTÂMA.

'Âkan 'ontong jang bâjik.

1.

Bejta sûka mendjâdi sawâtu 'ânakh jang bâjik: bejta sûka meng''âdjar dengan râdjin p.

2.

Sawâtu 'ânakh jang meng''âdjar dengan râdjin p ma-lâgi 'âkan djâdi bîdjakh.

3.

Gûruw 'ada berkâta: «pada tijap p hârij hâros 'awrang djâdi lebèh bîdjakh dân lebèh tsâlelh."

4.

Hikmet dân sibâdet 'îtu menghijaskan 'awrang mûda.

5.

Sa''ânakh jang tsâlelh 'îtu lâgi dekasêhij 'awleh sakalijen 'awrang jang takhìj.

6.

'Ânakh jang terlebèh tsâlelh 'îtu dekasêhij terlebèh bânjakh.

7.

Bejta sûka djâdi ber''ontong.

8.

Sijâpa jang bûdij dân tsâlelh 'îja 'âkan djâdi ber''ontong.

9.

Sijâpa jang mâlas tijâda 'îja hîdop dengan karamêhan; dân sijâpa jang berbowat kadjahâtan, tijâda 'îja hîdop dengan santawsa.

10.

Sibâdet brij
Kasukâ''an sunìj
Didâlam hâtimânusija:
Sijâpa jang
Berbowat djâhat grang;
Sangsâra kena pada dija

FA-

FATSAL JANG KADUWA.

'Âkan permâjînan.

1.

Manakâla bejta tijâda nâkal, maka bejta dâpat 'idzin 'âkan pergi kapada pâmanku. «Salâmet, hej «Pâman jang kekâseh!" kalàkh bejta berkâta.

2.

Bejta nanti mentjeriterâkan kapada pâmanku, bahuwa bejta 'ada meng'âdjar bâjik p. Tatkâla 'îtu pâman 'âkan berkâta padâku: «'Angkaw 'îni «'ada sa'awrang pentjûra «jang mânis!"

3.

Manakâla bejta pergi kapada pâmanku, maka bejta nanti bermâjin dengan kamunâkan p ku.

4.

Bejta 'ada sûka djûga bermâjin bârang kâli; tetâpi pada tatkâla 'îtu hâros bejta bermâjin dengan 'ânakh p jang bâjik.

5.

Deri pada 'ânakh p nâkal 'awrang meng'âdjar segala rûpa perbowâtan jang djâhat. Sijâpa jang lekàt pada gâla p 'îja gampang denedjiskan.

6.

'Ânakh p lâki p 'îtu bejâsa bermâjin dengan lajângan, dengan parâhu kitjil dàn dengan kepìng.

7.

'Ânakh p parampuwan 'îtu bejâsa bermâjin dengan bunêka dàn dengan bûnga p.

8.

Mâna ku'âdjar prij tatàp Pangkat dàn pang'adjâ- [ran gnap, Dàn mâjin dengan ber- [sunija, Kuber santawsa prij mu- [lija.

9.

'Âkan bermâjin bârang kâli, 'îtu 'ada bâjik djûga; tetâpi 'âkan meng'âdjar, 'îtu terbâjik sakâli p.

FA-

FATSAL JANG KATÎGA.

'Âkan mîdras.

1.

'Îtu 'ada bâjik djûga, bahuwa 'ada mîdras p; disîtu 'awrang meng''âdjar babarapa perkâra jang bergûna.

2.

Djikalaw bûkan 'ada mîdras, maka mânusija p 'âkan tinggal bôdokh seperti binâtang djûga.

3.

Bejta 'îni 'ada sûka mâsokh mîdras: manakâla 'awrang meng''âdjar pang''adjâran jang bâjik, 'îtu 'ada terlâlu 'âmat sedàp.

4.

'Âkan bermâjin santijâsa dan 'âkan berdjâlan p dengan mâlas pada tijap p hârij, 'îtu 'ada balîsah sakâli p.

5.

Djikalaw bejta meng''âdjar dengan râdjin p, maka komedijen derî pada 'îtu bejta bermâjin dengan lebèh bânjakh kasukâ''an.

6.

Manakâla bejta meng''âdjar bâjik p, maka bejta pergi kapada 'ônan 'âtaw pâsar, 'âkan membilih bârang p jang bâgus.

7.

Bejta bawleh djâga, sopâja djângan bejta dâpat sjiksa didâlam mîdras.

8.

Segala 'ânakh p jang dengar p an 'îtu tijâda dâpat sjiksa, hânja jang durhâka sâdja.

9.

Manakâla bejta mendâpat sjiksa, maka 'îtu djâdi derî pada sâlah sendirîku djûga.

10.

'Ada terlâlu bâjik, bahuwa gûruw menjiksâkan segala kadurhakâ''an; kârana tjâra lâjin 'awrang tijâda 'âkan tinggal

gal dengan santawsa didâlam mîdras.

11.

Gûruw 'ada meng''asêhij kâmij dan bejta 'ini lâgi meng''asêhij 'âkan gûruw.

12.

Bejta 'ini nanti memberij pada gûruw sawâtu bûnga jang 'ejlokh. Maka gûruw 'âkan berkâta: «'Adòh! bagimâna sedàp 'ada bâwu p nja 'îtu."

FATSAL JANG KA''ÂMPAT.

'Âkan bâtja.

1.

«Hâros 'ânakh p 'âdjar membâtja bâjik p" berkatâlah gûruw.

2.

'Awrang tijâda bawleh membâtja sâlah, 'âtaw melangkah bârang perkatâ''an.

3.

Hâros 'awrang membâtja turùs taràng, lâgi menjebutkan segala perkatâ''an betùl p.

4.

'Ada bârang 'awrang jang membâtja sa''awleh p 'ija menjânji; 'îtu bûkan bâjik 'adânja.

5.

Gûruw berkâta, bahuwa hâros 'awrang membâtja, sa''awleh 'ija bitjâra.

6.

'Elisjébaz, 'ânakh mîdras 'îtu, membâtja bânjakh kâli didâlam kitâb p jang bâgus, dan bejta sûka menengar 'îtu.

7.

Bejta mâwu 'âdjar lakàs p sopâja lâgi bejta dâpat membilih sawâtu kitâb jang bâgus.

8.

Bejta 'âkan membilih sawâtu kitâb jang bunjînja bejta dâpat meng''arti.

9.

9.

Manakâla 'awraŋg membâtja didâlam bâraŋg kitâb jaŋg bergûna, maka 'awlehnja 'îtu budînja depertambah.

10.

Bâtja lâjik
Bowāt bâjik
Kuradlâ.
'Îŋgat, bowāt
'Âdjar khowāt
Dan segràh.

FATSAL JANG KALÎMA.

'Âkan per'usâhan rûmah.

1.

Rûmah kâmij sudah dekardjâkan derī pada kâjuw, bâtu, kâpor dan bêsij.

2.

Kâjuw 'îtu djâdi derī pada pôhonp, dan pôhonp 'îtu terbit derī dâlam tânah.

3.

Bâtup 'ada dibâkar derī pada tânah lījat, dan 'îtu degâlij derī dâlam bûmi.

4.

Kâpor 'îtu detunûkan derī pada kâraŋgpan kitjil, 'âtaw derī pada bâtup lâwut.

5.

Bêsij 'awraŋg gâlij derī dâlam gûnoŋgp. 'Amàs, pejrakh, tîmah dan tambâga 'îtu lâgi.

6.

Bêsij 'ada terlebèh wâdjib derī pada samowânja 'îtu; kârana djikalaw tijâda bêsij, 'awraŋg tijâda sampat per'ûsah rûmahp.

7.

Hâros tûkaŋg kâjuw pâkej kâpakh, girgâdjij, gordij, tjâtokh, pâhat dan katam; maka samowânja 'îni dekardjâkan derī pada bêsij.

8.

Djikalaw tijâda 'ada bêsij, maka 'awrang tijâda lâgi sampat menanggalâkan 'âtaw menggâlij tânah, dan pada tatkâla 'îtu tijâda bawleh bertomboh 'apa p.

FATSAL JANG KA'ANAM.

'Âkan zuntsur.

1.

Bejta meng'enal 'ampat 'zuntsur: 'adarâ, tânah, 'ăpij dan 'ăjer.

2.

'Adarâ, tânah, 'ăpij dan 'ăjer 'îtu samowânja 'ada bergûna dan wâdjib sakâli p.

3.

Lâjin deri pada 'adarâ bârang samachlûkh pawn tijâda 'âkan dâpat hîdop; kârana pada tatkala 'îtu 'îja tijâda bawleh bernafas.

4.

Lâjin deri pada tânah tijâda sampat bertomboh 'apa p, deri jang mâna 'awrang dâpat hîdop.

5.

Lâjin deri pada 'ăpij kâmij tijâda sampat mâsakhkan makânan, dan tijâda kâmij dâpat pânaskan dîrij kâmij.

6.

Lâjin deri pada 'ăjer hâros kâmij hîlang deri kârana hâwus dan katjamâran.

FATSAL JANG KATÛDJOH.

'Âkan dunjâ.

1.

Bejta berdijam didâlam dunjâ jang besâr 'îtu, jang 'ampûnja 'Allah, jang dâlamnja 'ada lâgi berdijam demikijen bânjakh machlûkh.

2.

2.

Sakalijen mânusija, binâtang, bûrong p an dan 'îkan p 'îtu lâgi berdijam didâlam dunjâ 'Allah jang besàr.

3.

Pada sijang hârij bejta lihat bânjakh kâli bahuwa matahârij bersînar dilângit.

4.

Matahârij jang 'ejlokh 'îtu memberij taràng, pânas dan katombôhan pada kâmij.

5.

Pada mâlam bejta bânjakh kâli 'ada memandang bûlan dan bintang p, maka dija 'îtu lâgi memberij penarângan.

6.

Bûlan jang 'ejlokh 'îtu sedàp sînarnja pada sawâtu mâlam jang peremèj.

7.

Di'âtas bûmi 'ada 'ajer dan dârat baserta dengan pôhon p kâjuw, sâjor p an dan rompot p an.

8.

Rûmah kâmij sudah tijâda dâpat per'ûsah sendirînja; dunjâ 'Allah jang besàr 'îtu lâgi sudah tijâda bawleh mendjadîkan 'âkan sendirînja.

9.

'Allah sudah mendjadîkan 'âkan dunjâ jang besàr 'îtu dâlam 'anam hârij lamânja.

FATSAL JANG KADAWLÂPAN.

'Âkan tûboh kâmij.

1.

Hatiku tapokh, nadîku pûkol, 'îtu bejta dâpat merâsa.

2.

Dârahku santijâsa 'ada meng'îdar didâlam 'ûrat p ku kuliling dlâam tûbohku.

3.

3.

DJikalaw sakâli dârahku berdijam, maka 'itu 'âkan binâsa dan pada tatkâla 'itu hâros bejta mâti.

4.

DJikalaw dârahku sudah berdijam, maka bejta tijâda sampat men djâlankan 'itu pûla.

5.

'Apâtah djûga memaliharâkan penapô kan hatîku dan nadîku 'itu?

6.

'Awleh 'Allah djûga kâmij hîdop dan tergaràkh dan 'ada.

7.

'Allah karunjâkan pada kâmij kahidôpan, nafas dan segala sasawâtu.

FATSAL JANG KASAMBÎLAN.

'Âkan segala benowa.

1.

Benowa 'Ejrawpa, 'Asija, 'Afrika 'âtaw tânah Meghrib, dan 'Amejrika 'itu 'ada kaᵛampat bahagijan dunjâ jang terᵛutâma.

2.

Benowa, jang radjânja depertuwan 'âtas kâmij, 'itu denamâᵛij benowa Wolandâwij, dan 'itu 'ada di-'Ejrawpa.

3.

Benowa 'itu 'ada sawâtu karadjâᵛan, jang berdîrij dâlam tûdjoh belàs bilâd.

4.

Pemarentah Wolandâwij 'ada bâjik dan lombot sakâli p, dan sebàb 'itu hâros bejta lâgi megᵛasêhij 'itu.

5.

5.

'Awraŋg Jehûdij sudah-lah berdijam dihûlu di-tânah Kanzan, jaŋg 'ada di-'Asija.

6.

Segala pûlaw p didâ-lam lâwut 'ini, 'itu dena-mâ'ij Hinduw Wolandâ-wij, maka kâmij lâgi berdijam di-'Asija.

7.

Dibenowa 'Afrika 'â-taw tânah Meghrib 'ada berdijam 'awraŋg Hôtten-tôt dan 'awraŋg hîtam lâjin p.

8.

'Amejrika 'îtu baha-ruw sudah kadapâtan di-hûlu deri pada tiga râtus tâhon, 'awleh Kolûm-bus.

9.

SJejm, Hâm dan Jâ-fet 'adâlah 'ânakh p lâki p Nôh, jaŋg sudah meŋg-'ardjâkan Bahtarâ 'itu.

10.

Tûron tomûron SJejm 'îtu sudah memaxmûrkan 'Asija.

11.

Tûron tomûron Hâm 'îtu sudah memaxmûrkan 'Afrika 'âtaw tânah Megh-rib.

12.

Tûron tomûron Jâfet 'îtu sudah memaxmûr-kan 'Ejrawpa.

13.

'Awraŋg padûdokh be-nowa 'Ejrawpa 'ada bâ-njakh lebèh ber'ilmux, deri pada 'awraŋg padû-dokh benowa lâjin p.

FATSAL JANG KASAPÛLOH.

'Àkan mânusija.

1.

Bejta 'ini 'ada sa'awraŋg mânusija, maka sa-'awraŋg mânusija berdirij deŋgan tuboh dan djîwa.

2.

Tûbohku 'ada kapa-lâku, badanku, tâŋgan p ku dan kâki p ku.

De-

3.

Dengan djiwâku bejta 'adā 'ingat dān fikir; djîwa 'îtu tijâda kalihâtan.

4.

Budîku 'îtu 'ampûnja djîwa; kahendakhku lâgi.

5.

Mânusija 'adā lebèh mulija deri pada segala binâtang p; dija 'îtu tijâda sampat fikir dengan budi.

6.

Binâtang p tijâda meng-'atahuwij bahuwa 'ada 'Allah, dān 'awrang tijâda sampat meng'artîkan 'îtu padânja.

7.

Hâros sakalijen mânusija 'îtu mâti sakâli: bejta 'ini lâgi; tûboh kâmij 'îtu mâti, tetâpi djîwa kâmij tinggal hîdop.

8.

Djîwa segala 'awrang tsâlelh 'îtu 'âkan djâdi ber'ontong komedijen deri pada mawt.

9.

Djîwa segala 'awrang fâsikh jang durhâka 'îtu 'âkan djâdi terlâlu 'âmat kasijan dān tjelâka komedijen deri pada mawt.

FATSAL JANG KASABELAS.

'Âkan mûsim hûdjan.

1.

'Ada 'âmpat mûsim: Mûsim perhumâ'an mûsim kamâruw, mûsim kadinginan dān mûsim hûdjan.

2.

Hûdjan 'adā terlâlu 'âmat bergûna pada segala pâdang, pada sakalijen mânusija p dān binâtang p.

3.

3.

Hûdjan 'îtu memberij kahidôpan dân katom bôhan pada saganàp kadjadî'an.

4.

DJikalaw tijâda tûron hûdjan, maka 'awrang tijâda sampat menâbor bîdji p an, 'âtaw menânam sâjor p an dân tatkâla 'îtu hâros kâmij mâti derî kârana kalapâran.

5.

Pada mûsim hûdjan 'ada bânjakh gûroh, kîlat dân 'ângin rîbut.

6.

Gûroh, kîlat dân 'ângin rîbut 'ada bergûna sakâli p 'âkan peresihkan dân sûdjohkan 'adarâ.

7.

Dâlam gûroh, kîlat dân 'ângin rîbut bejta memandang kawâsa dân kabesâran 'Allah.

8.

Manakâla bejta tâkot dân berbakhti 'âkan 'Allah, maka tijâda 'ûsah bejta tâkot derî pada gûroh kîlat, kârana bejta 'ada dibâwah perlindôngan Bapâku jang samâwij 'îtu.

9.

'Âtas tûtah Huwa
Hùdjan, 'ângin djuwa
Tûron terlakàs;
Gûroh, kîlat 'ada
Tondjokh sedekâla
Kizet 'Allah kràs.

FATSAL JANG KADUWA BELAS.

'Àkan mûsim perhumâ'an.

1.

Pada mûsim perhumâ'an segala pôhon p dan rompot p an 'îtu djâdi hidjuw.

2.

Hidjuw jang 'ejlokh 'îtu 'ada terlâlu 'âmat sedàp dân bergûna pada mâta p kâmij.

3.

3.

Pada mûsim perhumâ'an 'ada bertomboh dan berbûnga segala pâdang dan kobon p dengan perij jang 'ejlokh 'adânja.

4.

Pada mûsim perhumâ'an 'awrang menanggalâkan dan menâbor gendom dipadang, dan menânam bôwah p didâlam kobon p.

5.

Pada mûsim perhumâ'an segala bûrong p 'ada menjânji sedap sakâlip; pada tatkâla 'îtu bânjakh rûpa bûrong p 'ada kalihâtan.

6.

Segala bûrong p 'îtu tijâda sampat menâbor dan tijâda meng'âtam, dan tijâda bakardja 'âkan sadijâkan makanan bagi sendirînja, maka 'Allah, jang Bâpa samâwij 'îtu, pejarâkan dija 'îtu djûga.

FATSAL JANG KATIGA-BELAS.

'Âkan mûsim kamâruw.

1.

Pada mûsim kamâruw 'ada pânas, dan pada tatkâla 'îtu lângit 'ada taràng.

2.

Pada tatkâla 'îtu bejta tijâda bawleh tîdor terlâlu lâma pada petàng hârij.

3.

Fadjar 'îtu
'Ejlokh sîtu.

4.

Pada mûsim kamâruw kâmij mâkan 'ananàs, djûrokh, dan bowah p lâjin 'îtu 'ada njâman.

5.

Pada mûsim kamâruw 'ada bûnga p jang 'ejlokh. Tatkâla 'îtu bejta 'âkan pûngut bûnga mâwar; 'îtu sedap bawûnja.

Pa-

6.

Pada mûsim kamâruw 'ada bânjakh sâjor p an.

7.

Pada mûsim kamâruw bejta sûka berdjâlan p dipâdang sambìl memandang segala katombôhan.

8.

Di'âtas pâdang 'îtu bejta lâgi sûka melîhat kûda p, lembuw p, karbaw p dàn domba p 'îtu mâkan rompot.

9.

Kûda 'îtu menârikh tanggâla dàn pedâti, lâgi 'awrang 'ada meng'andarâ'ij di'âtasnja 'îtu.

10.

Lembuw dàn karbaw 'îtu memberij 'ajer sûsuw, dàn deri pada 'ajer sûsuw 'awrang kardjâkan mînjakh sâpij 'âtaw montejga dàn pânir 'âtaw kêdju.

11.

Deri pada kûlit binâtang p 'awrang kardjâkan kâsut 'âtaw sapâtu.

12.

Deri pada domba p kâmij mendâpat bûluw, dàn deri pada bûluw 'îtu 'awrang meng'ardjâkan pakejan jang pânas.

13.

Bûrong kughuw, 'angsa p dàn bejbekh p 'îtu bernàng di'âtas 'ajer.

14.

Deri pada bûrong p an 'awrang mendâpat bûluw p, deri jang mâna, ditânah p jang dîgin, dekardjâkan bantal dàn tampat tîdor, lâgi kâlam dengan jang mâna 'awrang menûlis.

15.

Di'âtas pâdang (ditânah 'Ejrawpa) 'ada lâgi bertomboh râmi, deri jang mâna dekardjâkan kâjin dàn deri pada kâjin 'îtu 'awrang kardjâkan bâdju dâlam 'âtaw kamêdja p.

16.

Deri pada kâjin tuwah dekardjâkan 'awrang kartas gûna kitâb p dàn 'âkan menûlis di'âtasnja 'îtu.

FATSAL JANG KA'AMPAT-BELAS.

'Âkan mûsim dîngin.

1.

Pada mûsim dîngin, bowah p djâdi mâsakh, lâlu 'awrang memûngut dija.

2.

'Awrang dûson kompolkan gendom dan pâdij, sambil mendjuwal 'îtu pada 'awrang negerij.

3.

Deri pada pâdij dekardjâkan 'awrang baràs dan deri pada baràs 'îtu nâsij, jang 'ada makânan jang bergûna pada mânusija.

4.

Djâgong 'îtu lâgi 'ada makânan jang djûkop 'âkan kakinnjângan.

5.

Limun 'âtaw djûrokh, manggistan, kalâpa, rambûtan dan mangga 'ada bertomboh pada pôhon p kâjuw.

6.

Kentang 'âtaw 'ubej dan segala tanâman 'ada bertomboh ditânah.

7.

Djikalaw matahârij tijâda bertjahâja dan hûdjan tijâda tûron, maka barang 'apa p tijâda dâpat bertomboh.

8.

Bârang sa'awrang pawn tijâda berkawâsa 'âkan bertjahajâkan matahârij dan 'âkan menûronkan hûdjan.

9.

'Allah jang mahâ mûrah 'îtu sendîrij djûga karunjâkan hûdjan dan tjahâja matahârij jang pânas 'îtu.

10.

'Allah membrij kâmij
Berkat jang samâwij;
Kardjânja 'îtu klalh
Samowânja dengan lhakh.

11.

11.

'Allāh jang mûrah 'ītu karunjâkan makân andàn minôman kāpada sakalijen machlûkhnja.

12.

Segalā sasawâtu jang bâjikh 'ītu tûron derī pada 'Allāh jang Tûhan kâmij.

FATSAL JANG KALÎMA-BELAS.

'Âkan 'Allāh.

1.

Kâmij mânusija berkakurângan bânjakh perkâra; tetâpi 'Allāh tijâda berkakurângan 'apa p.

2.

'Allāh berdîrij 'awleh sendirînja, dàn derī kakàl 'Ija sudah 'ada.

3.

'Allāh 'ada mahâ kawâsa: 'Ija sampat berbowāt segalā sasawâtu jang dekahendakînja.

4.

Segalā sasawâtu, jang 'Allāh berbowāt, 'ītu bâjik 'adânja. 'Allāh tijâda sampat berbowāt bârang djâhat.. 'Ija 'ada khudus.

5.

Bejta tijâda sampat melîhat 'Allāh, tetâpi 'Allāh djûga melîhat bejta pada sedekâla wakhtu, welâkin 'ada kalàm djûga.

6.

'Allāh meng'atahuwīj segalā sasawâtu; 'Ija tâhu lâgi 'apa kâmij 'ingat.

7.

Bârang samachlûkh pawn tijâda demikijen semporna seperti 'Allāh; 'Allāh 'ada semporna dengan tijâda berhingga.

FA-

FATSAL JANG KA'ANAM BELÁS.

'Âkan mânusija jang pertâma.

1.

'Âdam dàn Hawâ 'adâlah mânusija jang pertâma, dàn 'îbuw bâpa sakalijen kâmij.

2.

Tatkâla bejta 'îni bahâruw sudah mâsokh didunjâ, 'adâlah bejta ka ânakh kitjil sakâli p; bejta sudah tijâda sampat berdjâlan p 'âtaw berkâta p.

3.

'Îbuw bapâku dàn segala mânusija lâjin p sudah 'ada lâgi 'ânakh p jang demikijen kitjil; tetâpi 'Âdam dàn Hawâ 'îtu bûkan.

4.

'Âdam dàn Hawâ 'adâlah sabantar djûga besàr; marîka 'îtu lâgi sabantar djûga sudah bawleh djâlan p dàn berkâta p.

5.

'Âdam dàn Hawâ sudah dedjadîkan 'awleh 'Allah, sedàng demikijen besàr 'adânja, dàn marîka 'îtu sudah tijâda berpûnja 'îbuw bâpa.

5.

'Âdam dàn Hawâ 'îtu pada mulânja sudah berdijam didâlam Firdaws.

7.

Firdaws 'îtu 'adâlah sawâtu kobon jang 'ejlokh, jang dâlamnja 'ada segala djenis pôhon p kâjuw dàn bowah p.

8.

'Âdam dàn Hawâ sudah bawleh mâkan deri pada segala bowah p 'îtu; tetâpi deri pada sawâtu djûga pôhon kâjuw sudah tijâda 'ija bawleh mâkan. 'Allah sudah melâragkan 'îtu padânja.

9.

'Âdam dàn Hawâ sudah djâdi durhâka 'âkan 'Allah: marîka 'îtu sudah mâkan deri pada pô-

pôhon kâjuw jang terlârang 'îtu.

10.

Kadurhakâ'an 'îtu 'ada dawsa, dan sebàb 'îtu 'Allah lâgi sudah menjiksâkan 'Âdam dan Hawâ; Hâroslah marîka 'îtu kaluwar deri dâlam Firdaws.

11.

Segala kadjahâtan, jang 'ada didâlam dunjâ, 'îtu kârana dawsa.

12.

Bejta 'îni bânjakh kâli lâgi 'adâlah durhâka, tetâpi bejta hârap djângan kudjâdi 'îtu lâgi.

13.

'Allah 'ada pîluw; sijâpa jang meng'âkaw segala kasalâhannja dan jang lâlu deri pada dawsa, 'îja 'âkan ber'awleh rahmet.

FATSAL JANG KATÛDJOH BELAS.

'Âkan 'Elkitâb dan 'âkan Nîsaj.

1.

'Elkitâb 'ada terlebèh bâjik deri pada segala kitâb p 'îtu jang 'ada didâlam dunjâ.

2.

Babarapa 'awrang lâki p jang khudus 'îtu sudah menjûrat 'Elkitâb, 'âtas titah dan 'awleh parentah 'Allah.

3.

Mûsaj dan segala Nabij p sudah menjûrPat erdjandji'an lâma.

4.

Segala Pemberîta p 'Indjîl dan Rasûl p sudah menjûrat Perdjandji'an bahâruw.

5.

Deri dâlam 'Elkitâb kâmij meng'âdjar, 'apa hâros kâmij pertjâja dan berbowat 'âkan ber'awleh chalâts.

6.

Hâros kâmij pertjâja, bahuwa Nîsaj 'Elmesêlh 'îtu 'ada Muchalits.

7.

7.

Sîsâj 'Elmesêlh 'îtu 'adā 'Ânakh lâki p 'Allah, jang chât s: 'Ija sudah hîdop di''âtas bûmi 'îni, dihûlu derī pada sakîra p 1800 tâhon.

8.

Sîsâj 'îtu sudah 'adā ka''ânakh lâgi; 'Ija sudah taper''ânakh di-Bejt-Lé-lhem, de'i dâlam parâwan Marjam.

9.

Sakalijen mânusija 'îtu sudah berdawsa bânjakh kâli; tetâpi Sîsâj sudah tijâda bersâlah 'apa p.

10.

Sîsâj 'adâlah sûtji derī pada dawsa; dân 'Ijâlah tsâlelh dengan sempornânja.

11.

Tatkâla Sîsâj 'adâlah lâgi ka''ânakh kitjil, 'Ijâlah sa''ânakh jang terlâlu 'âmat mânis 'adânja.

12.

Pada sedekâla wakhtu Sîsâj dengar p anlah 'âkan 'ibuw bapânja.

13.

Sîsâj sudah mengl hormâtij Bapânja samâwij, dân 'Ija sudah meng-''asêhij dija dengan sempornânja.

14.

Sîsâj sudah berbowat bâjik pada sakalijen 'awrang; maka hâros bejta 'îni lâgi berbowat sabagîtu djûga..

15.

Manakâla 'awrang jang djâhat sudah berbowat djâhat padânja, maka 'Ija sudah membâlas bâjik djûga. 16.

'Awrang jang djâhat sudah membûnoh Sîsâj: 'Ija sudah menâhan 'îtu dengan tsabâr, 'awleh kârana sebab daws p kâmij.

17.

'Awleh kârana sebab perâsa sangsâra dân kamatijan Sîsâj, kâmij bawleh mendâpat ka-''ampônan segala dawsa.

18.

Sîsâj sudah bangkit pûla derī 'antâra 'awrang mâ-

mâti p dàn sud̄ah nâjik ka-sawrga.

19.

Der̄i dâlam sawrga ꝫîsàj menûronkan Rôlhu-'lkhudus ka"âtas saka-lij̄en 'awraŋ jaŋ minta 'îtu der̄i pada 'Allah.

20.

'Awleh Rôlhu-'lkhudus 'awraŋ mendâpat gamàr dàn khow̄at 'âkan mendjâdi lebèh bîdjakh dàn lebèh tsâlelh.

FATSAL JANG KADAWLÂPAN-BELÁS.

'Âkan segal̄a mâsa râja.

1.

Pad̄a mâsa mawlid 'Elmesêlh 'awraŋ mem̄ulij̄âkan peŋ"iŋâtan bahuw̄a ꝫîsàj 'Elmesêlh sudah taper"ânakh di-Bejt-Lélhem.

2.

Pad̄a mâsa râja Fâsalh 'awraŋ mem̄ulij̄âkan peŋ"iŋâtan kabaŋkîtan ꝫîsàj.

3.

Pad̄a mâsa kanajîkan kasawrga kâmij 'îŋat bahuw̄a ꝫîsàj sudah nâjik pûla ka-sawrga.

4.

Pad̄a mâsa râja CHamsîn 'awraŋ mem̄ulij̄âkan peŋ"iŋâtan katuwâŋan Rôlhu-'lkhudus ka"âtas Rasûl p.

5.

Didâlam Permandij̄an jaŋ khudus 'awraŋ desarahkan dàn depersombahkan kapada 'Allah.

6.

Didâlam Perdjamuw̄an ꝫafjâ jaŋ khudus 'îtu 'awraŋ mem̄ulij̄âkan peŋ"iŋâtan per̄âsa saŋsâra dàn mawt ꝫîsàj.

FA-

FATSAL JANG KASAMBÎLAN-BELAS.

'Âkan hârij jang 'âchir.

1.

Padā hârij jang 'âchir 'Allāh 'âkan menghîdopkan pûla segalā 'awrang mâti p.

2.

Padā hârij jang 'âchir sakalijen mânusija 'âkan dehukumkan 'awleh Sîsaj.

3.

Sîsaj 'âkan menjûroh segala 'awrang durhâka 'itu pergi kapada nâraka, tetâpi segala 'awrang jang tsâlelh 'itu kapada sawrga.

4.

Didâlam nâraka segalā 'awrang durhâka 'itu 'âkan deſjiksâkan sampej salâma p nja.

5.

Didâlam sawrga segalā 'awrang tsâlelh 'itu 'âkan 'ada ber'ontong sampej kakàl.

6.

Didâlam sawrga 'awrang nanti mendâpat karamêhan, peng'asêhan dan persakutuwan jang semporna.

7.

Didâlam sawrga 'awrang nanti meng'ûtjap ſjukûr kapada 'Allah dan memudjîkan dija sampej salâma p nja.

FATSAL JANG KADUWA PÛLOH.

'Âkan segalā pangkat kâmij.

1.

Bejta rinduw dendam 'âkan mâsokh dâlam sawrga; tetâpi tatkâla 'itu hâros bejta lâgi menanggâlkan segalā perbowâtan jang djâhat, lâlu berbowat segalā perbowâtan jang tsâlelh.

2.

2.

Hâros bejta melaluwij sakalijen kadjahâtan ; djâŋgan bejta lâgi berkâta 'âtaw fikir 'apap jaŋ djâhat.

3.

DJâŋgan bejta meŋhôdjat, bersompah 'âtaw menjebutkan nâma 'Allah 'îtu sijap.

4.

DJâŋgan bejta mentjelâkan 'âtaw mâkejkan bârang sa'awraŋ: lâgi djâŋgan bejta membintjij dan berdaŋkej 'âkan dija.

5.

KHájin jaŋ fâsikh 'îtu sudah membûnoh 'âkan sudarânja Hábel jaŋ tsâlelh 'îtu deri kârana kadaŋkejan.

6.

Sa'awraŋ jaŋ
Berdaŋkej kras
Kena saŋsâra
Jaŋ padàs.

7.

DJâŋgan bejta berdusta, tetâpi santijâsa hâros bejta meŋ'atâkan bârang jaŋ benàr.

8.

Deŋgan gampaŋ 'awraŋ dâpat berkâtap terlâlu bânjakh; tetâpi
Berdijam, lâgi fikir klakh
Tijâda 'îtu membrij sjak.

9.

Bejta sampat berâmehpan djûga, tetâpi djâŋgan kudjâdi sijap, sahiŋga kulûpa, 'apa 'ada paŋkatku.

10.

Hâros 'ânakh santijâsa 'ada 'adîb dân sunija dân hâros 'ija 'iŋgat 'âkan bârang jaŋ depel'âdjar padânja, 'âtaw jaŋ 'ija memandaŋ didâlam kadjadijan.

11.

Hâros bejta memberij lhormat kapada 'îbuw bapâku dân gûruwp, sambîl deŋgarpan 'âkan dija.

12.

Hâros bejta meŋondjokh perij sâdet jaŋ mânis lombot dân hâti jaŋ mûrah kapada sakalijen mânusija.

FATSAL JANG KADUW̄A PÛLOH SÂTU.

'Âkan Ƶîsàj jaŋ Gûruw 'îtu.

1.

Tatkâla Ƶîsàj berdijamlah dibûmi, sudah 'Ija meŋ'âdjar bânjakh paŋ'adjâran jaŋ bâjik kapada mânusija p.

2.

Ƶîsàj sudah meŋ'âdjar, bahuw̄a hâros kâmij meŋ asêhij 'âkan 'Allah, lebèh deri pada segala sasawâtu, dàn 'âkan sâma mânusija 'îtu, seperti 'âkan sendîrij kâmij.

3.

« Segala sasawâtu, jaŋ kâmu sûka segala mânusija berbow̄at padâmu, bagîtu lâgi hendakhlah kâmu 'îni berbow̄at padânja!" bersabdâlah Ƶîsàj.

4.

Bejta sûka, bahuw̄a 'awraŋ lâjin djâŋan berbow̄at djâhat padâku; tagàl 'îtu hâroslah bejta 'îni lâgi djâŋan berbow̄at djâhat pada 'awraŋ lâjin p.

5.

Bejta sûka, bahuw̄a pada bâraŋ kâli 'awraŋ lâjin p 'îtu berbow̄at bâjik padâku; sebàb 'îtu hâros bejta 'îni lâgi berbow̄at bâjik pada 'awraŋ lâjin p.

9

Kâmij tijâda sampat merâsa kasukâ'an jaŋ lebèh mânis melâjinkan manakâla kâmij berbow̄at bâjik pada 'awraŋ lâjin p.

7.

Segala perkâra, jaŋ Ƶîsàj sudah meŋ'âdjar pada 'awraŋ lâjin p 'îtu 'Ija sendîrij lâgi sudah berbow̄at.

8.

'Adjâran natsilhetkan
Telâdan meñârikhkan.

FA-

FATSAL JANG KADUWA PÛLOH DUWA.

'Âkan njâman.

1.

HÂl njâman 'îtu 'ada kakajâ'an besàr; bejta tijâda sûka djâdi sâkit.

2.

Sijâpa jang sûka tinggal njâman, djângan 'îja mâkan dan mînom terlâlu bânjakh.

3.

DJângan 'ânakh p 'îtu mâdjoh terlâlu bânjakh; kârana 'îtu bûkan 'ada njâman.

4.

Manakâla bârang sa-'awrang sudah berpelòh, dan 'îja keña 'âpgin 'âtaw mînom 'ajer dipgin dengan lakàs, maka dengan gampang 'îja bawleh djâdi sâkit pâjah.

5.

Hâros segala 'awrang meñahânij dirînja deri pada katjamâran dan deri pada bâwu p an bûsokh, kârana deri padânja 'îtu 'ada timbul babarâpa kasakîtan jang djâhat.

6.

Manakâla 'awrang bânjakh kâli berdjâlan p dipâdang, 'îtu 'ada njâman.

7.

Bârang sijâpa jang gampang pertjâja 'apa p, 'îja dengan gampang dâpat kadjùt.

8.

Sijâpa jang bertachajul 'îtu bânjakh kâli 'ada tâkot deri pada hantu dan chajâl; tetâpi bejta 'ini bûkan!

9.

Sijâpa jang berbakhti kapada 'Allah, jang tâkot 'lja dan berhârap padânja, sambil berbowat segala pangkatnja, tijâda 'ûsah 'îja tâkot 'apa p.

10.

10.

'Allah 'ada kawâsa 'âkan memaliharâkan dàn melindongkan kâmij pada sedekâla wakhtu: hâros kâmij hârap kapada 'Allah, dàn menjombah sudjûd kapadânja dengan râdjin p.

FATSAL JANG KADUWA PÛLOH TÎGA.

'Âkan permintâ'an doxâ.

1.

Hâros kâmij santijâsa minta doxâ dàn meng'ûtjap ſjukûr kapada 'Allah dengan 'ingat p dàn dengan khormat.

2.

Hâros bejta bersombahjang pada pâgi dàn pada petàng hârij, lâgi 'apahîla bejta mâwu mâkan.

3.

Bejta sûka meng'âdjar segala sombahjang pendekh jang ber'îkot 'îni deri luwar kapâla.

4.

Sombahjang pada pâgi hârij.

Jâ 'Allah jang 'âmat mûrah! bejta meng'ûtjap ſjukûr kapadâmu, sebàb bahuwa 'Angkaw sudah meng'araskan bejta 'awleh tîdor jang sedap, dàn sudah memaliharâkan bejta deri pada segala tjelâka, kasakîtan dàn mawt. Melindongkanlah hambâmu pada saganàp hârij 'îni deri pada sakalijen kadjahâtan. Berîlah padâku njâman dàn khowat, sopâja bejta bertambah p dâlam sasawâtu perkâra jang bâjik! 'Âmîn.

5.

Sombahjang dihûlu deri pada mâkan.

Jâ 'Allah! berkatîlah kirânja hambâmu dengan makânan dàn minôman 'îni; 'âgar sopâja dengan njâman bejta dâpat melakûkan segala pangkatku! 'Âmîn. 6.

6.

Sombahjaŋ kom̄edijen deṙi pad̄a mâkan.

Bejta meŋ'ûtjap ſjukûr kapad̄âmu, Jâ Huwa! deṙi kârana makânan dàn segal̄a kasedâpan dàn kabidjîkan jaŋ 'Aŋkaw sudah karunjâkan pad̄âku 'Ãmîn.

7.

Sombahjaŋ pad̄a petàŋ hârij.

Hej 'All̄ah jaŋ 'âmat mûrah! padâmu bejta persombahkan ſjukûr deṙi kârana sakalij̄en kabidjîkanmu jaŋ sud̄ah kutarîma pad̄a saganàp hârij 'îni! Hendakhlah kirânja 'Aŋkaw mel̄indoŋkan bejta, pad̄a mâlam jaŋ dâtaŋ, deṙi pad̄a segal̄a tjelâka dàn bahâja! Persedapkanlah kirânja hambâmu 'awleh tidôran jaŋ mânis. 'Amponîlah kirânja sakalij̄en dawsa kamudâ'anku deŋan kârana sebàb Ʒîsàj 'Elmesêl[illegible]n.

8.

'Ap̄abîla bejta tâhu menjânji, mak̄a bejta lâgi nanti mem̄udjîkan 'All̄ah, pad̄a bâraŋ wakhtu, deŋan njânji pan jaŋ kitjil.

FATSAL JANG KADUW̄A PÛLOH 'AMPAT.

Bâraŋ njânji pan jaŋ pendekh.

I. NJanjî'an pad̄a pâgi hârij.

Kupûdji klakh
'Aŋkaw, 'Ellhakh!
Jaŋ brîlah tîdor 'âku!
'Aŋkawlah graŋ
Berpûnja tràŋ
Tûbohku dàn djiwâku.

II. NJa-

II. Njanjî'an ſjukûr komedijen deri pada mâkan.

Kupûdji, Huw!
Gnap rallımetmu;
Kawbrij berkat hambâmu.
Brij Rôlh-khudus!
Klakh 'âku trus
Meñontut lhormat Kâmu.

III. Njanjî'an pada petàng hârij.

'Angkaw, 'Ilah!
Jang bukanlah
Harîni berkat Kâmu!
Kupûdji trang;
Brij 'awrang grang
Habarkan rallmet Kâmu!

IV. Njanjî'an sombahjang gûna tânah perdijâman kâmij.

Jâ Tûhan Huw!
Brij tânganmu
Lindongkan tânah kâmij!
Brij 'ânakh grang
Hikmetmu trang,
Dan berkat sasahârij!

FATSAL JANG KADUWA PÛLOH LÎMA.

I. 'Âkan segala pantjindara.

Bejta 'ada lîma Pantjindara: panglîhat, peñenggar pentjijum, panglîdah dan penggrâsa.

Pang-

Paŋlîhat 'îtu bejta mendâpat 'awleh mâtap ku; penegar 'îtu 'awleh teliŋgap ku; penjijum 'îtu 'awleh hîdoŋku; paŋlîdah 'îtu 'ada didâlam mûlutku, dan pegrâsa pawn didâlam saganap tûbohku.

II. 'Âkan segala bârisp 'âŋin.

'Ada 'ampat bâris 'âŋin jaŋ besàr: tîmor, bârat, 'awtâra dan salâtan.

Pada sabelah tîmor matahârij 'ada terbit 'âtaw nâjik pada pâgi hârij, dan dija tûron 'âtaw mâsokh pada sabelah bârat. Matahârij 'ada pada tegah hârij disabelah 'awtâra 'anàm bûlan dan disabelah salâtan 'anàm bûlan pada tijapp tâhon. Salatan 'îtu 'ada sabelah lâjin deri pada 'awtâra.

III. 'Âkan segala rûpa derham 'amàs dan pejrakh.

Sawâtu dukât 'ada lîma ropija degan lîma stîver.

Sawâtu dukatôn 'ada tîga ropija degan tîga stîver.

Sawâtu spâns-mat 'ada duwa ropija degan sabelàs stîver.

Sawâtu ropija 'amàs 'ada 'anam belàs ropija pejrakh.

Sawâtu ropija Bengâla 'ada sâtu ropija degan lîma stîver.

Sawâtu ropija 'ada sarâtus duit.

Satalij 'ada tîga pûloh duit, 'âtaw 'anam stîver.

Sawâtu wag bahâruw 'ada sapûloh duit.

Sawâtu stîver 'ada lîma duit.

IV. 'Âkan segalā mâsa.

Sazalâm 'adā sarâtus tâhon.
Sawâtu tâhon 'adā duwa belàs bûlan.
Sawâtu tâhon 'ada lima pûloh duwa 'usbûz.
Sawâtu tâhon 'adu tiga râtus 'anam pûloh lima hârij dàn 'anam djàm.
Sawâtu 'usbûz 'adā tûdjoh hârij.
Sawâtu hârij, sijag dàn mâlam, 'adā duwa pûloh 'ampat djàm.
Sawâtu djàm 'adā 'anam pûloh sâzat.

V. Nâmap segalā hârij.

Katûdjoh hârij derī pada 'usbûz 'îtu 'adā: hârij 'âlhad, hârij 'itsnejn, hârij tzalatza, hârij 'arbazâ, hârij châmis, hârij djumzat, dàn hârij sabtu.

VI. Nâmap segalā bûlan.

Kaduwa belàs bûlan derī pada tâhon 'îtu adā:
Bûlan Januarij, dâlam jag mâna 'adā tîga pûloh sâtu hârij.
Bûlan Februarij, dâlam jag mâna 'adā duwa pûloh dawlâpan 'âtaw duwa pûloh sambîlan hârij.
Bûlan Maart, dâlam jag mâna 'adā tîga pûloh sâtu hârij.
Bûlan 'April, dâlam jag mâna 'adā tîga pûloh hârij.
Bûlan Mei, dâlam jag mâna 'adā tîga pûloh sâtu hârij.
Bûlan Junij, dâlam jag mâna 'adā tîga pûloh hârij.

Ra-

Bûlan Julij, dâlam jaŋ mâna 'ad̄a tîga pûloh sâtn hâru.

Bûlan 'Awghustus, dâlam jaŋ mâna 'ad̄a tîga pûloh sâtu hârij.

Bûlan September, dâlam jaŋ mâna 'ad̄a tîga pûloh hârij.

Bûlan 'October, dâlam jaŋ mâna 'ad̄a tîga pûloh sâtu hârij.

Bûlan November, dâlam jaŋ mâna 'ad̄a tîga pûloh hârij.

Bûlan December, dâlam jaŋ mâna 'ad̄a tîga pûloh sâtu hârij.

VII. 'Âkan segal̄a 'Agam̄a.

'Ad̄a 'ampat 'agam̄a besàr: 'agam̄a Hinduw, 'agam̄a 'Islâm, 'agam̄a Jehûdij dàn 'agam̄a Mesêlhij.

'Awraŋ Hinduw 'îtu pertjâja 'âkan bânjakh dejwâta p dàn berhâla p, dàn marîka 'îtu tijâda meŋ''enal 'Elkitâb.

'Awraŋ 'Islâm 'îtu pertjâja 'âkan 'Al̄lah, dàn 'âkan nabìj dusta Mulham̄ad, lâgi 'âkan kitâbnja 'îtu jaŋ denamâ''ij 'Alkhorân.

'Awraŋ Jehûdij 'îtu pertjâja 'âkan 'Al̄lah dàn 'âkan perdjandji''an lâma sâdja; marîka 'îtu meñantîkan lâgi kadatâŋan 'Elmesêlh, saperij sa''awraŋ râdja dunjâwij.

'Awraŋ Mesêlhij 'îtu pertjâja 'âkan 'Al̄lah dàn 'âkan perdjandji''an lâma dàn bahâruw; marîka 'îtu meŋ''âkaw, bahuw̄a ꝏîsàj 'Elmesêlh 'ad̄a 'Ànakh 'Al̄lah dàn Muchal̄its segal̄a 'awraŋ berdawsa.

VIII. 'Àkan segaĭa lhurûf lhisâb.

I. sâtu 'âtaw sawâtu, II. duwa, III. tîga, IV. 'ampat, V. lîma, VI. 'anam, VII. tûdjoh, VIII. dawlâpan, IX. sambîlan, X. sapûloh, XI. sabelàs, XII. duwa-belàs, XIII. tîga-belàs, XIV. 'ampat-belàs, XV. lîma-belàs, XVI. 'anam-belàs, XVII. tûdjoh-belàs, XVIII. dawlâpan-belàs, XIX. sambîlan-belàs, XX. duwa-pûloh, L. lîma-pûloh, XL. 'ampat-pûloh, C. sarâtus, XC. sambîlan-pûloh, D. lîma-râtus, M. saribu, MDCCCXXIX. saribu-dawlâpan-râtus-duwa-pûloh sambîlan.

IX. 'Akan segaĭa lhisâb.

1. sâtu.	6. 'anam.
2. duwa.	7. tûdjoh.
3. tîga.	8. dawlâpan.
4. 'ampat.	9. sambîlan.
5. lîma.	10. sapûloh.

---

11. sabelàs.	16. 'anam-belàs.
12. duwa-belàs.	17. tûdjoh-belàs.
13. tîga-belàs.	18. dawlâpan-belàs.
14. 'ampat belàs.	19. sambîlan-belàs.
15. lîma-belàs.	20. duwa-pûloh.

---

21. duwa-pûloh-sâtu, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, tîga-pûloh.

31. tîga-pûloh-sâtu, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 'ampat-pûloh.

41. 'ampat-pûloh-sâtu, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, lîma pûloh.

51. lîma-pûloh-sâtu, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 'anam-pûloh.

61. 'anam-pûloh-sâtu, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, tûdjoh-pûloh.

71. tûdjoh-pûloh-sâtu, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, dawlâpan-pûloh.

81. dawlâpan-pûloh-sâtu, 82, 83, 84, 85, 86, 27, 88, 89, 90, sambîlan-pûloh.

91. sambîlan pûloh-sâtu, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, sarâtus.

101. sarâtus-sâtu, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, sarâtus-sapûloh.

X. Selûka 'âkan Tamat.

'Allah Tûhanku,
Jang brîlah bejta
Mâkan dan minom,
'Ijâlah bâjik.

Hâros kubakhti,
Dan meng'asêhij
Huw, jang brij bejta
Rahhmetnja trang.

'Allah bertîtah,
Bowat sibâdet;
'Îtu pangkatku,
Dengar pasàn.

Bowat sibâdet
'Îtu ber'ontong;
'Allah! djadîkan
Bejta khudus!

Bej-

Bejta berdawsa
Terlâlu bânjakh
Pada tâmanku,
Pada Tûhan!

Tûhanku pîluw!
'Ija brij 'ampon
Dawsa padâku
Kârna Ƶîsàj.

Huw meŋ'ampônij.
Pada jaŋ tawbat
Dàn jaŋ pertjâja
'Àkan Ƶîsàj.

Ƶîsàj paŋgillah
'Ânakh padânja
Dàn memberkâtij
'Awraŋ mûda.

'Âkan pertjâja,
Bowat ƶibâdet,
'Îtu hîborkan
'Awraŋ mûda.

Bâpa samâwij!
Deŋar mintâku
Brîlah padâku
Nîƶmetmu trus!

TAMAT.

KA
TGL.

KABULANA
TGL. 15/2/'91

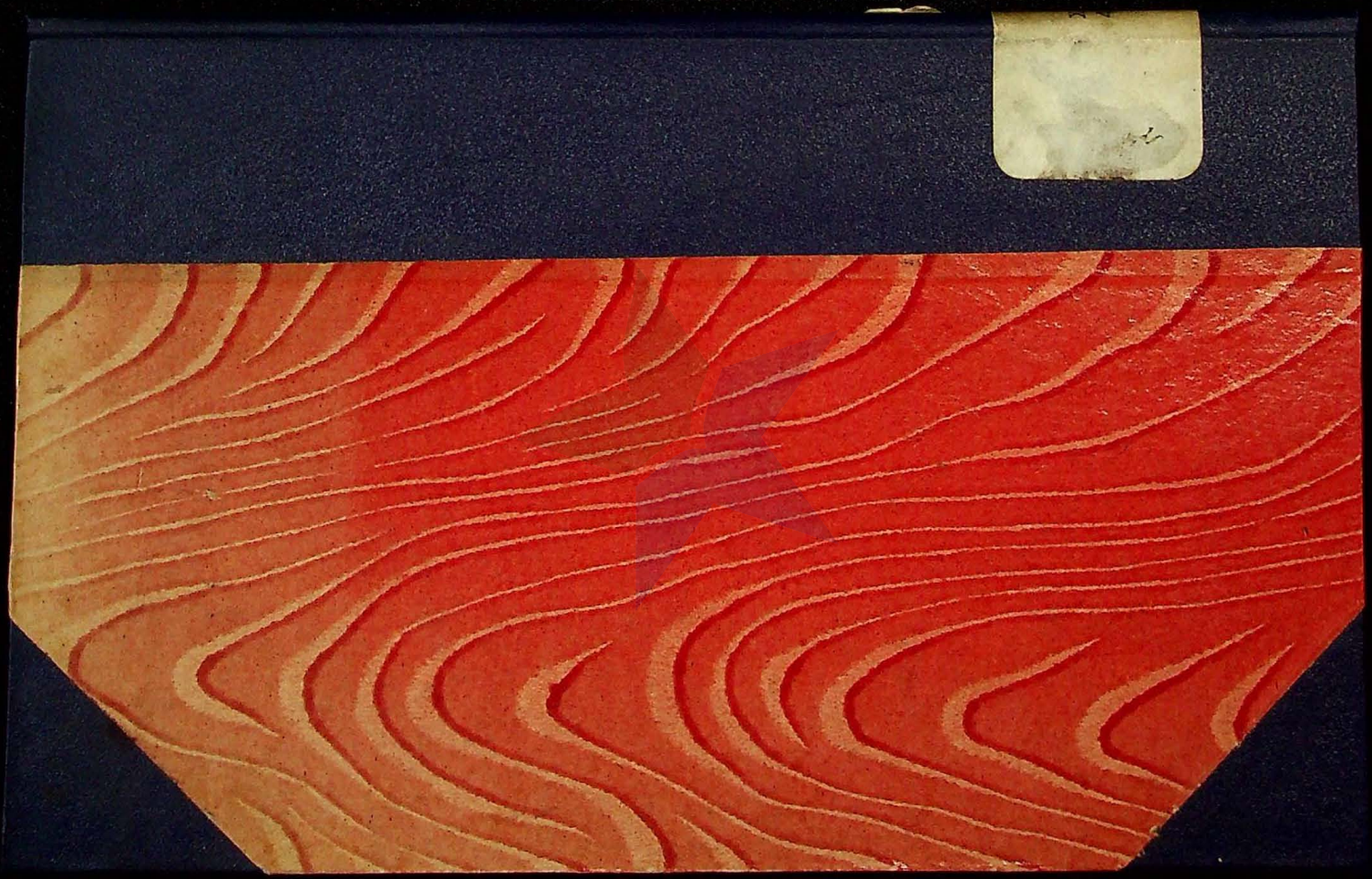

BIJWET,

INSTRUCTIËN EN VERDERE BEPALINGEN

VOOR DE Z. A. LOGE

De Ster in het Oosten,

Geconstitueerd den 1sten October 1769 p. s.,

WERKENDE IN HET

O. VAN BATAVIA,

ONDER HET

GROOT-OOSTEN DER NEDERLANDEN.

Gearresteerd 14 Februari en 14 Maart 1878 p. s.

XLV:-
122

BATAVIA,
ERNST & Co.
1885.